

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 1To/83/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5622010164
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 02. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Anna Miháliková
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2023:5622010164.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Anny Mihálikovej a sudcov JUDr. Vladimíra Kuráka a JUDr. Moniky Liptákovej, na verejnom zasadnutí konanom 21. februára 2023 prejednal odvolanie prokurátora proti rozsudku Okresného súdu Liptovský Mikuláš, sp.zn. 0T/16/2022 zo 6.6.2022 a takto

rozhodol:

Podľa § 319 Tr. por. odvolanie prokurátora z a m i e t a , pretože nie je dôvodné.

odôvodnenie:

Rozsudkom Okresného súdu Liptovský Mikuláš, sp.zn. 0T/16/2022 zo 6.6.2022 bol obžalovaný P. Z., nar. X.XX.XXXX, uznaný za vinného z prečinu ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 ods. 1 Tr. zák. na skutkovom základe, že:

dňa 25.4.2022 v čase o 09.43 hod. viedol nákladné motorové vozidlo kategórie N2, značky Iveco Eurocargo ML, evidenčné číslo PP 279 CB, červenej farby, po ceste č. I/72 v obci Malužiná, kde bol predpísaným spôsobom zastavený hliadkou Okresného dopravného inšpektorátu Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Liptovskom Mikuláši a podrobený dychovej skúške na zistenie požitia alkoholu meracím prístrojom AlcoQuant 6020 plus, výrobné číslo A410205, ktorým mu bola v čase o 09.49 hod. nameraná hodnota 0,53 mg/l alkoholu v dychu, čo je po prepočte 1,10 promile alkoholu v krvi.

Za to mu súd podľa § 289 ods. 1 Tr. zák., s použitím § 36 písm. j), písm. l) Tr. zák., § 38 ods. 2, ods. 3 Tr. zák. uložil trest odňatia slobody vo výmere 3 mesiace. Podľa § 49 ods. 1 písm. a) Tr. zák. súd obžalovanému výkon trestu odňatia slobody podmienene odložil a podľa § 50 ods. 1 Tr. zák. mu určil skúšobnú dobu na 1 rok. Zároveň podľa § 61 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. uložil obžalovanému trest zákazu činnosti viesť všetky druhy motorových vozidiel na dobu 14 mesiacov.

Zo zápisnice o hlavnom pojednávaní konanom 6.6.2022 vyplýva, že po vyhlásení rozsudku, jeho odôvodnení a poučení o opravnom prostriedku sa obžalovaný vzdal odvolania, a to aj za oprávnené osoby. Prokurátor podal odvolanie do výroku o treste v neprospech obžalovaného (na č.l. 107 súdneho spisu), ktoré písomne odôvodnil a písomné dôvody doručil okresnému súdu dňa 8.7.2022 (č.l. 116 súdneho spisu).

Z podstatnej odvolacej argumentácie prokurátora vyplýva, že súd obžalovanému uložil podmienecný trest odňatia slobody bez súčasného uloženia probačného dohľadu nad správaním sa obžalovaného počas skúšobnej doby, čo navrhoval prokurátor, pričom v rámci probačného dohľadu navrhoval uloženie obmedzenia spočívajúceho v zákaze požívania alkoholických nápojov v priebehu skúšobnej doby. Nestotožnil sa so záverom súdu, že uloženie obmedzujúceho opatrenia prichádza do úvahy v situácii, ak sa preukáže závislosť obvineného na alkohole. Podľa názoru prokurátora sú dané dôvody na uloženie zákazu požívania alkoholických nápojov už samotnou skutočnosťou, že obvinený viedol motorové vozidlo pod vplyvom alkoholu. Na tomto fakte nemení nič ani skutočnosť, že v prípade aplikovanej skutkovej podstaty požitie alkoholického nápoja je jednak znakom skutkovej podstaty, ale na strane

druhej vyjadruje aj skutkové okolnosti, za ktorých sa skutok udial. Zdôraznil, že prevažná väčšina trestných činov podľa § 289 Tr. zák. je trestne stíhaná a následne odsúdená v takzvanom superrýchlom konaní. Vzhľadom na povahu tohto konania je vylúčené, aby orgány činné v trestnom konaní dokázali realizovať znalecké dokazovanie, ktorého výsledkom by bolo preukázanie závislosti na alkohole. Takýto procesný postup sa vyžaduje v prípade, ak sa ukladá ochranné opatrenie. Ak by sa vyžadovalo dokázanie najprv závislosti obvineného, došlo by k neopodstatnenému sprísneniu podmienok pre ukladanie obmedzujúcich opatrení, v tomto prípade zákazu požívania alkoholických nápojov v priebehu skúšobnej doby. Stotožnil sa s názorom súdu, že postup podľa § 51 ods. 1 Tr. zák. je prísnejšou formou ukladania trestu. Nestotožnil sa však s tvrdením, že pri trestnom čine podľa § 289 ods. 1 Tr. zák., kde je horná výmera trestnej sadzby až na jeden rok, by to nebolo možné. Zákonodarca limitoval tento trest len hornou výmerou sadzby neprevyšujúcej tri roky. Z formálneho hľadiska niet pochýb o tom, že táto podmienka je splnená. Jedná sa o špecifickú trestnú činnosť, ktorá má celospoločenský dopad, je všeobecne nebezpečná vo vzťahu k majetku a životu všetkých členov spoločnosti, preto je ju nutné vnímať aj zo všeobecnejšieho hľadiska. V tomto prípade teda trestná sadzba nie je rozhodujúca. Táto trestná činnosť je vysoko latentná. Z povahy tejto trestnej činnosti vyplýva, že jej páchatelia sa nedopúšťajú jednorazových trestnoprávnych aktivít, ale vo svojej trestnej činnosti pokračujú. Štandardnému občanovi, ktorý je bezúhonný, by sa takýto trestný čin nemal vôbec stať. Táto trestná činnosť má rastúci charakter, a preto je potrebné hľadať trestnoprávne nástroje, ktoré by dokázali účinnejším spôsobom potláčať túto kriminalitu. Takýmto nástrojom sa javí aj ukladanie probačného dohľadu, za súčasného uloženia zákazu požívania alkoholických nápojov. Práve generálna prevencia pri takejto forme obmedzujúcich opatrení, ktoré mali byť uložené, bude mať dostačujúci výchovný efekt a v dostatočnej miere by mala odstrašiť ostatných členov spoločnosti od spáchania totožnej trestnej činnosti. Nad obžalovaným visí hrozba premeny trestu, avšak takáto hrozba vplyva len na samotného páchatel'a. V prípade uloženia požadovaného obmedzujúceho opatrenia by takýto trest pôsobil výraznejšie aj na ostatných členov spoločnosti, teda na potencionálnych páchatel'ov a trest by plnil svoju funkciu komplexnejšie. Navrhol, aby druhostupňový súd zrušil výrok o treste v časti trestu odňatia slobody a aby sám rozhodol v zmysle vyššie uvedených návrhov, teda rozhodol aj podľa § 51 ods. 1, 3 písm. b) Tr. zák.

Súčasťou predloženého spisu nie je vyjadrenie obžalovaného k odvolaniu prokurátora.

Verejné zasadnutie konané o odvolaní prokurátora sa konalo na krajskom súde po splnení zákonných podmienok v neprítomnosti obžalovaného P. Z. a jeho obhajcu. Dňa 31.1.2023 bolo Krajskému súdu v Žiline doručené elektronické podanie so zaručeným elektronickým podpisom, podané v mene obžalovaného jeho obhajcom, ktorého súčasťou bol súhlas obžalovaného s konaním verejného zasadnutia dňa 21.2.2023 v jeho neprítomnosti a dohoda o ukončení obhajoby advokátom Mgr. Jurajom Berčom (na č.l. 122-126 súdneho spisu).

Intervenujúca prokurátora krajskej prokuratúry navrhla, aby krajský súd o odvolaní prokurátora rozhodol v zmysle odvolacieho návrhu prokurátora uvedeného v odvolaní, nakoľko uloženie podmieničného trestu s probačným dohľadom v skúšobnej dobe s obmedzením spočívajúcim v zákaze požívania alkoholu je možné uložiť. Takýto trest má v konečnom dôsledku pozitívny vplyv na osobu obžalovaného a napíňa generálnu prevenciu trestu.

Krajský súd, ako súd odvolací, predtým ako začal plniť svoju preskúmvaciu povinnosť podľa § 317 Tr. por., zistil, že odvolanie prokurátora bolo podané včas, v lehote stanovenej v § 309 Tr. por., bolo podané oprávnenou osobou v súlade s § 307 ods. 1 písm. a) Tr. por., odvolanie spĺňa náležitosti podľa § 311 ods. 1, ods. 2 Tr. por. a nedošlo k vzdaniu sa práva na podanie odvolania alebo k späťvzatiu podaného odvolania v zmysle § 312 Tr. por., a preto odvolací súd nepostupoval podľa § 316 Tr. por.

Podľa § 317 ods. 1 Tr. por. ak nezamietne odvolací súd odvolanie podľa § 316 ods. 1 alebo nezruší rozsudok podľa § 316 ods. 3, preskúma zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo. Na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por.

Odvolací súd na podklade podaného odvolania (jeho rozsahu a dôvodov) prokurátorom vykonal prieskum napadnutého rozsudku v časti - vo výroku o treste a po vyhodnotení všetkých relevantných skutočností dospel k záveru, že odvolanie prokurátora nie je dôvodné.

Preskúmaním veci odvolací súd zistil, že obžalovaný na hlavnom pojednávaní využil právo urobiť vyhlásenie, že je vinný zo spáchania skutku, ktoré súd v zmysle ust. § 257 ods. 7 Tr. por. prijal. Zároveň podľa § 257 ods. 8 Tr. por. vyhlásil, že dokazovanie v rozsahu, v akom obžalovaný priznal spáchanie skutku, nevykoná a vykoná dokazovanie súvisiace s výrokom o treste. O vine obžalovaného tak bolo právoplatne rozhodnuté súdom prvého stupňa. Vzhľadom na tento procesný postup, ako aj rozsah podaného odvolania, sa odvolací súd otázkou viny nemohol vôbec zaoberať.

Podľa § 34 ods. 1 Tr. zák. trest má zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchatelom tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život a súčasne iných odradí od páchania trestných činov; trest zároveň vyjadruje morálne odsúdenie páchatela spoločnosťou.

Podľa § 34 ods. 4 Tr. zák. pri určovaní druhu trestu a jeho výmery súd prihliadne najmä na spôsob spáchania činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, príťažujúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti a na osobu páchatela, jeho pomery a možnosť jeho nápravy.

Vo vzťahu k rozhodnutiu o treste a jeho výmere prvostupňový súd vykonal dostatočné dokazovanie a zákonným spôsobom, rešpektujúc zásady stanovené zákonom tak pre vykonanie dôkazov, ako aj ich hodnotenie (§ 2 ods. 10, ods. 12 Tr. por.). Obžalovaný sa súdnej trestnej činnosti dopustil v súvislosti s vedením motorového vozidla, za ktorú mu súd uložil okrem trestu odňatia slobody s podmieneným odkladom jeho výkonu aj zákaz činnosti viesť motorové vozidlá.

Odvolací súd po preskúmaní veci, po zohľadnení všetkých namietaných dôvodov v podanom odvolaní dospel k záveru, že trest uložený obžalovanému prvostupňovým súdom považuje za zákonný, dôvodný a primeraný.

Okresný súd pri ukladaní tohto trestu vychádzal zo zásad pre ukládanie trestov podľa § 34 ods. 1, ods. 4 Tr. zák., prihliadol najmä na povahu spáchaného trestného činu, okolnosti jeho spáchania, osobu páchatela, pomer poľahčujúcich a príťažujúcich okolností a možnosť nápravy páchatela.

Vo vzťahu k osobe obžalovaného zohľadnil predovšetkým to, že obžalovaný doteraz, s výnimkou drobných priestupkov na úseku cestnej dopravy, viedol riadny život. V odpise registra trestov doteraz nemá žiadny záznam. Naposledy sa dopustil priestupku na úseku dopravy v roku 2018, nikdy však nešlo o závažné porušenie dopravných predpisov v súvislosti s požitím alkoholu, resp. nikdy mu nebol uložený zákaz činnosti viesť motorové vozidlo, pričom vodičské oprávnenie má od roku 1977 a aktuálne je v dôchodkovom veku. Teda pri stíhanej trestnej činnosti možno hovoriť o akomsi ojedinelom vybočení z vedenia riadneho života. Okresný súd tiež poukázal na postoj obžalovaného, jeho priznanie a prejavujúcu ľútosť a tiež hodnotu nameraného alkoholu. Správne ustálil aj pomer príťažujúcich a poľahčujúcich okolností. Pri uvedenej trestnej činnosti je trestná sadzba zákonom stanovená až na 1 rok. Pri prevahe poľahčujúcich okolností podľa § 38 ods. 2, ods. 3 Tr. zák. súd ukladal trest v upravenej zákonnej trestnej sadzbe až na 8 mesiacov.

Okresný súd v odôvodnení svojho rozhodnutia komplexne a veľmi podrobne odôvodnil, z akých dôvodov v stíhanej veci obžalovaného neakceptoval prokurátorom navrhovaný trest (probačný dohľad v skúšobnej dobe podmieneného odsúdenia, vrátane uloženia obmedzenia v zmysle § 51 ods. 3 písm. b/ Tr. zák.), a to na strane 5, 6 napadnutého rozsudku. S týmto odôvodnením sa krajský súd v celom rozsahu stotožnil a v podrobnostiach odkazuje na túto časť napadnutého rozsudku. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na to, že v dvojinštancnom súdnom konaní rozhodnutia súdu prvého a druhého stupňa tvoria jednotu, a preto je nadbytočné, aby odvolací súd opakoval vo svojom rozhodnutí správne skutkové a právne závery súdu prvého stupňa.

Navyše treba zdôrazniť systém trestov a ich hierarchiu od najmiernejšieho

po najprísnejší. Uvedený faktor je potrebné brať do úvahy, zvlášť ak ide o doteraz netrestaného páchatel'a a súčasne to dovoľujú aj individuálne okolnosti stíhanej trestnej činnosti. Je zrejmé, že podmienený trest odňatia slobody s probačným dohľadom je spojený s kontrolou uloženého obmedzenia alebo povinnosti, ktorá má byť sledovaná v rámci skúšobnej doby, a jej uloženie musí mať tiež svoj základ vo vykonanom dokazovaní. Táto konštrukcia trestu je už touto svojou povahou prísnejším postihom za spáchanú trestnú činnosť. Má jednoznačne závažnejší dopad na páchatel'a a iné požiadavky na jeho osobu v súvislosti s výkonom trestu.

Jediné protiprávne konanie pod vplyvom alkoholu, bez konštatovania závislosti, bez náznaku, že by sa pod vplyvom alkoholu obžalovaný dopúšťal iných protiprávných konaní aj menej závažného charakteru, vytvárajú individuálne okolnosti stíhanej trestnej činnosti a tieto nie sú dostatočné na to, aby v danom prípade súd vyhovel požiadavke prokurátora. Súd je povinný pri ukladaní druhu a výmery trestu prihliadať najmä na všetky konkrétne okolnosti uvedené v ust. § 34 ods. 4 Tr. zák., a to komplexne, teda musí prihliadať medziiným aj

na možnosť nápravy páchatel'a, ktorá je u prvotrestaného páchatel'a iná ako u recidivistu. Musí brať do úvahy mieru ohrozenia stíhaným skutkom (spôsob jeho spáchania a hroziace následky). Trest musí individualizovať. Primeranosť trestu je najzásadnejšou požiadavkou trestu, pretože príliš prísny trest môže mať práve opačný účinok na páchatel'a. Trest tak, ako bol uložený obžalovanému, spolu s trestom zákazu činnosti vodiča, je trestom zodpovedajúcim stavu veci a zákonu, ktorý si splní svoj účel tak v rovine individuálnej, ako aj generálnej prevencie. Preto sa nemožno stotožniť s názorom prokurátora, že samotná skutočnosť, že páchatel' vedie motorové vozidlo pod vplyvom alkoholu, bez ďalšieho, je dôvodom na uloženie zákazu požívania alkoholu v rámci probačného dohľadu. Podľa názoru krajského súdu trest navrhnutý prokurátorom nemožno generalizovať a paušálne ho ukladať, ak sa obžalovaný dopustí prečinu ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 ods. 1 Tr. zák. Znamenalo by to hrubú ignoráciu systému trestov a konkrétnych okolností individuálne stíhanej trestnej veci.

Odvolací súd preskúmal správnosť konania, ktoré predchádzalo napadnutému rozsudku, a ani v tomto smere nezistil žiadne pochybenia. Nezistil ani chyby, ktoré odvolaním neboli vytýkané a ktoré by boli takej povahy, že by odôvodňovali po právoplatnosti rozsudku podanie mimoriadneho opravného prostriedku, a to dovolania na základe ust. § 371 ods. 1

Tr. por. alebo § 371 ods. 3 Tr. por.

Na základe vyššie uvedených skutočností krajský súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.